

Juhend Narkomaaniaravi andmekogu Infosüsteemiga töötamiseks

Sissejuhatus

Narkomaaniaravi Infosüsteem (NARIS) on veebipõhine andmebaasiliides, mis võimaldab kasutajatel sisestada, muuta ning vaadata andmeid narkomaaniaravi andmebaasis.

Narkomaaniaravi andmekogu andmeesituslehekülg asub aadressil <http://213.184.49.169/narkoregister/>.

Juurdepääsuks on vajalik:

- a) Internetibrauser (nt. Internet Explorer 5.5+ või Mozilla Firefox 2.0; **soovitavalt Internet Explorer**). Brauseriseaded peavad lubama krüpteeritud liiklust (https).

Enne narkoravi registri sisestamisportaalis töö alustamist võtke Internet Exploreri tööriistaribalt lahti Tools -> Pop-up blocker settings ja sisestage aknasse nimega „address of website to allow“ narkomaaniaravi andmekogu kodulehe aadress: <http://213.184.49.169/narkoregister/> ja seejärel vajutage Add ja sulgege aken. See tagab, et narkoravi andmekogu internetilehekülg töötab korrektselt ja ei takista valikuakende avanemist.

- b) ID kaart, ID kaardi lugeja ja ID kaardiga kaasas olevad PIN koodid.

7.1 Sisenemine

Teatise esitamiseks:

1. avage kõigepealt Internet Explorer (või Mozilla Firefox);
2. seejärel sisestage ID-kaart kaardilugejasse.
3. Sisestage aadressiribale andmekogu aadress: <http://213.184.49.169/narkoregister/>.

Seejärel avaneb andmekogu sisenemisaken (Joonis 1). Klõpsake ühel järgnevatest linkidest:

- Logi sisse ID-kaardiga: tuvastab kasutaja ID kaardi, küsib isikutuvastamise PIN koodi ning avab NARISE kasutajaliidese. Peale sisselogimist kuvatav

kasutajaliidese vaade sõltub registreerimisel kasutajale määratud rollist. Juhul kui kasutaja on registreerimata, kuvatakse talle lisaõigusteta raviteatise sisestaja vaade.

- : selle nupu otstarve on analoogne ülalkirjeldatud lingiga.

Juhul kui kasutaja tuvastamisel tekib viga, kuvab süsteem vastavasisulise veateate (n. „Teie ID kaarti ei ole võimalik lugeda”, „Teie ID kaardi sertifikaadid ei kehti”).

Joonis 1. Sisenemisvaade

Juhul, kui süsteemis ei tehta 60 minuti jooksul ühtegi operatsiooni, logib NARIS kasutaja automaatselt välja. Automaatse väljalogimise aega võivad mõjutada ka teie serveri ja veebilehitseja seaded.

7.2 Raviteatise sisestamine

Peale ID kaardiga sisse logimist ilmub järgmine vaade: Joonis 2.

Joonis 2. Andmesisestajale avanev aken

The screenshot shows a web application interface. At the top right, there is a button labeled "Logi välja (LEHOR MEIUS)". Below this, the logos for "sotsiaalministeerium" and "Tervise Arengu Instituut National Institute for Health Development" are visible. The main heading is "NARIS: Narkomaaniaravi Infosüsteem". Below this, the text "VALI TEATISE TÜÜP:" is displayed in red. At the bottom, there is a horizontal menu with two options: "Ravi alustamise teatis" and "Ravi lõpetamise teatis".

Lehekülje ülemises paremas nurgas näidatakse väljalogimise linki koos sisseloginud kasutaja nimega. Link logib kasutaja välja ning pöördub tagasi NARISse sisenemisleheküljele.

Lehekülje keskel on võimalik valida kas „Ravi alustamise teatise“ või „Ravi lõpetamise teatise“ sisestamine (klõpsake vajamineval nimetusel).

The screenshot shows a horizontal menu with two options: "Ravi alustamise teatis" and "Ravi lõpetamise teatis".

Klõpsates Ravi alustamise teatisel, avaneb teatise esimene lehekülg. Kokku on ravi alustamise teatisel 4 lehekülge, kus iga lehe lõpus on nupp **Edasi →**, mis võimaldab liikuda järgmisele lehele. Järgmisele lehele saab edasi liikuda vaid siis, kui kõik kohustuslikud väljad on täidetud. Kui mõni kohustuslik väli on jäänud täitmata, ilmub ekraanile veateade ja täitmata väljad on märgistatud punaseks. Täites need märgistatud väljad ära, saate liikuda edasi järgmisele lehele. Kui kõik neli lehekülge on täidetud, klõpsake nuppu **Saada teatis**.

Ravi lõpetamise teatisel on vaid üks lehekülg, mille lõpus on nupp **Saada teatis**. Seda klõpsates saadetakse teatis registrisse.

7.3 Ravi alustamise teatis

Sellel leheküljel saab sisestada uut ravi alustamise teatist. Lehekülje ülemises vasakus nurgas olev nupp („Avalaht“) avab uuesti raviteatise valiku lehekülje. Ülemises paremas nurgas on väljalogimise nupp.

Teatise sisestamiseks tuleb täita neli andmelehte. Sisestamine algab patsiendi andmetega. Kõik esimesel lehel olevad andmeväljad on kohustuslik täita.

7.3.1 Patsiendi andmed

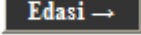
Isikuandmed

- Isikukood – isikukood tuleb sisestada kaks korda. (Väljad „Isikukood” ja „Korda isikukoodi”).
- Isikukoodi puudumisel tuleb koostada asenduskood, mille koostamise õpetus ja näidis on käesolevas juhendis lk 8-9.
- Sugu – valige patsiendi sugu („Mees”, „Naine”).
- Sünniaeg (YYYY-MM) – Sisestage väljale patsiendi sünniaeg: kõigepealt aastanumber, siis sidekriips ja kuu. N: 1979-04 (1979. aasta aprill).
- Vanus – Sisestage väljale patsiendi vanus.
- Rahvus – Vajutage nuppu . Uues aknas avaneb nimekiri riikidega. Valige sobiv riik.
- Kodakondsus - Vajutage nuppu . Uues aknas avaneb nimekiri riikidega. Valige sobiv riik.
- Kooselu uimastitarvitajaga.

Elukoht

- Riik - Vajutage nuppu . Uues aknas avaneb nimekiri riikidega. Valige sobiv riik, klõpsates selle nimel.
- Maakond/linn - Vajutage nuppu . Uues aknas avaneb nimekiri maakondade ja linnadega. Valige sobiv maakond/linn, klõpsates selle nimel.
- Vald/linn/linnaosa - Vajutage nuppu . Uues aknas avaneb nimekiri valitud maakonna/linna haldusüksustega. Valige sobiv haldusüksus, klõpsates selle nimel.
- Märkus – Täiendavad andmed patsiendi elukoha kohta saab sisestada sellele väljale.
- Eluaseme tüüp – valige patsiendi eluaseme tüüp.
- Praegune elamisviis (kellega) – valige, kellega patsient koos elab.
- Tegevusala – valige patsiendi tegevusala.

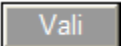
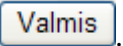
- Kõrgeim lõpetatud haridustase – valige patsiendi haridus.

Peale andmete sisestamist klõpsake lehekülje lõpus paikneval nupul . Andmed käesoleval lehel salvestatakse, kuid neid ei sisestata veel andmebaasi. Järgmiselt andmelehel on vajaduse korral võimalik käesolevale lehele tagasi pöörduda.

7.3.2 Ravi andmed

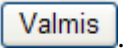
Sellel lehel saab sisestada andmeid ravi kohta, mida patsient hetkel saab/saama hakkab ning varem saadud ravi kohta.

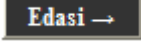
Info ravi kohta

- Diagnoos F1X.XX – Kohustuslik väli. Sellele väljale tuleb märkida patsiendile määratud meditsiiniline diagnoos.
- Kaasuv psühhiaatriline diagnoos – Sellele väljale on võimalik märkida patsiendi psühhiaatriline diagnoos. Välja täitmine ei ole kohustuslik.
- Planeeritava ravi kestvus – valige, kas patsient hakkab saama lühiajalist või pikaajalist ravi.
- Ravi alustamine – valige üks ravi alustamise staatus.
- Ravile pöördumise kuupäev – sisestada kuupäev, mil patsient raviasutuse poole pöördus. Kuupäev tuleb sisestada formaadis AAAA-KK-PP.
- Määratud ravi – Vajutage nuppu . Uues aknas avaneb nimekiri patsiendile määratud ravimeetoditega. Märkige kõikide nende raviviiside ees olevasse kastikesse „linnukesed“, mis patsiendile määratud on ning klõpsake nuppu . (Infoleht kuvab teksti: „**Ravi tüüp:** „**valitud...**““).
- Määratud ravimid – Valige patsiendile määratud ravimid. Kui patsiendile on määratud mitu ravimit või määratud ravimit ei leidu valikute seas, saab puudujäävad nimetused sisestada valikutele järgnevatele neljale tühjale väljale. Valik on kohustuslik.
- Ravile pöördumise soovitaja – valige, kelle soovitusel patsient raviasutuse poole pöördus. Valik on kohustuslik.
- Ravi iseloom – valige ravi laad. Valik on kohustuslik.

Eelnevalt määratud ravi

- Kõigepealt valige, kas patsienti on üldse eelnevalt ravitud. Juhul, kui patsienti on eelnevalt ravitud, on kohustuslik sisestada ka ülejäänud andmed.

- Eelnevalt ravinud raviarst – sisestage väljale eelmise raviarsti nimi.
- Eelnevalt ravinud raviasutus – sisestage väljale eelmise raviasutuse nimi.
- Vanus esmasel pöördumisel – sisestage väljale patsiendi vanus tema esmasel pöördumisel eelmise raviasutuse poole.
- Muu varasem narkomaaniravi – Vajutage nuppu . Uues aknas avaneb nimekiri patsiendile määratud ravimeetoditega. Märkige kõikide määratud meetodite nimede ees olevatesse kastidesse linnukesed ning klõpsake nuppu . (Infoleht kuvab teksti: „**Muu varasem narkomaaniravi: „valitud...”**“).
- Eelnevalt saadud ravimid - valige patsiendile eelnevalt määratud ravimid. Kui patsiendile oli määratud mitu ravimit või määratud ravimit ei leidu valikute seas, saab puudujäävad nimetused sisestada valikutele järgnevatele neljale tühjale väljale.

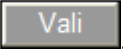

Peale andmete sisestamist klõpsake lehekülje lõpus paikneval nupul . Andmed käesoleval lehel salvestatakse, kuid neid ei sisestata veel andmebaasi. Järgmiselt andmelehel on vajaduse korral samuti võimalik käesolevale lehele tagasi pöörduda.

Eelmisele lehele (Patsiendi andmed) on võimalik tagasi pöörduda nupu abil.

7.3.3 Sõltuvusained/Riskiandmed

Sellel lehel tuleb sisestada patsiendi poolt tarvitavad sõltuvusained, nende manustamise viis ja sagedus ning süstimise korral ka süstimisharjumust iseloomustavad tegurid.

Andmed sõltuvusainete tarvitamise kohta

- Vanus sõltuvusainete esmakordsel tarvitamisel – märki väljale patsiendi vanus sõltuvusaine esmakordsel tarvitamisel.
- Põhiuimasti – vajutage nuppu . Uues aknas avaneb nimekiri uimastitest. Klõpsake patsiendi poolt põhiliselt kasutatud sõltuvusaine nimel.
- Vanus esmasel tarbimisel – märkige väljale patsiendi vanus põhilise sõltuvusaine esmakordsel tarbimisel.
- Sekundaarne uimasti - vajutage nuppu . Uues aknas avaneb nimekiri uimastitest. Klõpsake patsiendi poolt sekundaarsena kasutatud sõltuvusaine nimel. Sekundaarse uimasti valik ei ole kohustuslik.

- Vanus esmasel tarbimisel - märkige väljale patsiendi vanus sekundaarse sõltuvusaine esmakordsel tarbimisel.
- Esmase sõltuvusaine tarvitamise viis – vali sõltuvusaine tarbimise viis.
- Esmase sõltuvusaine tarvitamise sagedus – vali sõltuvusaine tarbimise sagedus.
- Teisese sõltuvusaine tarvitamise viis – vali sõltuvusaine tarbimise viis.
- Teisese sõltuvusaine tarvitamise sagedus – vali sõltuvusaine tarbimise sagedus.

Uimasti süstimine

Juhul, kui patsient on manustanud sõltuvusainet süstla teel, saab siin määrata riskitaseme. Kui süstalt kasutatud ei ole, tee vastav valik „Uimasti tarbimine süstimise teel” all ning jäta ülejäänud väljad tühjaks.

- Vanus esmasel süstimisel – märki väljale patsiendi vanus sõltuvusaine esmakordselt süstimisel. Valik on kohustuslik. (Kui patsient pole süstinud, tee vastav valik).
- Uimasti tarbimine süstimise teel – vali viimati toimunud sõltuvusaine süstimine. Valik on kohustuslik. (Kui patsient pole süstinud, tee vastav valik).
- Ühissüstla kasutamine – vali ühissüstla kasutamise viis.
- Ühise süstlanõela kasutamine – vali ühise süstlanõela kasutamise viis. Valik on kohustuslik. (Kui patsient pole süstinud, tee vastav valik).

7.3.4 Arsti ja esitaja andmed

Sellel lehel tuleb sisestada patsiendi arsti ja andmete esitaja andmed.

Arsti andmed. Kõik nimetatud väljad on kohustuslikud.

- Raviastutuse äriregistri kood – märkige siia ravi alustava astutuse äriregistri kood.
- Raviarsti isikukood – märkige siia ravi alustava arsti isikukood.
- Raviarsti registreerimistõendi number – märkige sellele väljale ravi alustava arsti registreerimistõendi number.

Teatise esitaja andmed. Kõik väljad on kohustuslikud.

- Raviteatise täitja – märkige sellele väljale oma nimi.
- Raviteatise täitja astutus ja amet – märkige sellele väljale oma töö- ja ametikoht.
- Raviteatise täitmise kuupäev – vaikimisi on väli täidetud tänase kuupäevaga. Väli on muudetav.
- Raviteatise täitja kontakttelefon – märkige siia oma kontakttelefon.

- Raviteatise täitja isikukood – väli on täidetud sisseloginud kasutaja isikukoodiga. Väli ei ole muudetav.

Kui soovite täidetud raviteatise andmebaasi sisestada, klõpsake nupul **Saada teatis**. Kui soovite kontrollida või muuta andmeid eelnevatel lehtedel, pääseb neile ligi vastavate linkidega käesoleva lehekülje jaluses:

Patsiendi andmed	Ravi andmed	Sõltuvusained/riskiandmed	Arsti ja esitaja andmed

Peale teatise saatmist andmebaasi, pöördub süsteem tagasi raviteatise tüübi valiku lehele (Joonis 2). Seejärel võib alustada uue (järgmise) raviankeedi täitmist või end süsteemist välja logida vajutades ülemises nurgas paremal olevale nupule „logi välja“.

7.4 Ravi lõpetamise teatis

Sellel leheküljel saab sisestada ravi lõpetamise teatist. Lehekülje ülemises vasakus nurgas olev nupp („Avaleht”) avab uuesti raviteatise valiku lehekülje. Ülemises paremas nurgas on väljalogimise nupp.

Teatise sisestamiseks tuleb täita ainult üks andmeleht.

Patsiendi isikuandmed

- Isikukood – isikukood tuleb sisestada kaks korda. (Väljad „Isikukood” ja „Korda isikukoodi”).
- Isikukoodi puudumisel tuleb koostada asenduscode, mille koostamise õpetus ja näidis on käesolevas juhendis lk 8-9.
- Ravi lõpetamise kuupäev – sisestada patsiendi ravi lõpetamise kuupäev. Kuupäev tuleb sisestada formaadis AAAA-KK-PP.
- Diagnoos: F1X.XX – Kohustuslik väli. Sellele väljale tuleb märkida patsiendile määratud meditsiiniline diagnoos.
- Eluaseme tüüp – valige patsiendi eluaseme tüüp.
- Tegevusala – valige patsiendi tegevusala.
- Ravi lõpetamise põhjus – valige ravi lõpetamise põhjus.

Uue raviarsti andmed

- Uue raviasutuse kood – sisestage patsiendi uue raviasutuse äriregistri kood.
- Uue raviarsti nimi – sisestage patsiendi järgmise raviarsti nimi.

Arsti andmed

- Raviastutuse äriregistri kood –sisestage patsiendi eelmise raviastutuse äriregistri kood.
- Raviarsti isikukood – sisestage patsiendi eelmise raviarsti isikukood.
- Raviarsti registreerimistõendi number – sisestage patsiendi eelmise raviarsti registreerimistõendi number.

Teatise esitaja andmed

- Raviteatise täitja – märkige sellele väljale oma nimi.
- Raviteatise täitja asutus ja amet – märkige sellele väljale oma töö- ja ametikoht.
- Raviteatise täitmise kuupäev – vaikimisi on väli täidetud tänase kuupäevaga. Väli on muudetav.
- Raviteatise täitja kontakttelefon – märkige siia oma kontakttelefon.
- Raviteatise täitja isikukood – väli on täidetud sisseloginud kasutaja isikukoodiga. Väli ei ole muudetav.

Ravi lõpetamise teatise saatmiseks klõpsake nupul **Saada teatis**. Peale teatise saatmist kinnitamata raviteatiste nimekirja pöördub süsteem tagasi raviteatise tüübi valiku lehele (Joonis 2). Seejärel võib alustada uue (järgmise) raviankeedi täitmist või end süsteemist välja logida vajutades ülemises nurgas paremal olevale nupule „logi välja“.